

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1946

Vyhlásené: 13.12.1946 Časová verzia predpisu účinná od: 12.01.1947 do: 31.12.2001

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

222

Z á k o n

zo dňa 7. novembra 1946, č. 222 Sb.

o pošte (poštový zákon)

Ústavodarné Národné zhromaždenie republiky Československej sa uznieslo na tomto zákone:

I. POŠTOVÁ VÝHRADA

§ 1

Vymedzenie poštovej výhrady

Štát má výhradné právo dopravovať veci vymenované v § 2 ako aj zriadiť a prevádzkovať podnik na dopravou týchto vecí. Súhrn týchto práv tvorí poštovú výhradu.

§ 2

Veci podliehajúce poštovej výhrade

(1) Poštovej výhrade podliehajú otvorené alebo uzavreté písomnosti, obsahujúce aktuálne oznámenie určitým adresátom, bez ohľadu na spôsob, akým sú tieto písomnosti vyhotovené.

(2) Ustanovenia odseku 1 platia aj pre písomnosti tam vymenované, dopravované do cudziny, z cudziny alebo v prevoze štátnym územím.

§ 3

Výnimky z poštovej výhrady

(1) Poštovej výhrade nepodliehajú:

1. veci vymenované v § 2, ak ich dopravuje niekto sám alebo ich dáva dopravovať osobou na to zjednanou
 - a) v obvode obce, v ktorej má svoje bydlisko alebo podnik (miestna doprava);
 - b) do iného miesta, pokiaľ dopravované veci nie sú určené rôznym adresátom alebo nepochádzajú od rôznych odosielateľov;
2. písomnosti vo vzájomnom styku služobní štátnych dopravných podnikov, pokiaľ ide o služobný styk a pokiaľ ho sprostredkujú zamestnanci týchto podnikov;
3. otvorené listy, ktoré sa odovzdávajú dopravovateľom ako preukaz o zasielaných veciach, pokiaľ sa údaje v týchto preukazoch vzťahujú na zasielané veci a nemajú ráz osobného oznámenia.

(2) Veci podliehajúce poštovej výhrade a určené rôznym adresátom je dovolené združiť pre úsporu poštových poplatkov do jednej zásielky len vtedy, ak sú tieto veci určené osobám bývajúcim s adresátom.

II. ČINNOSŤ POŠTY

§ 4

Výkon poštovej výhrady

(1) Práva štátu, vyplývajúce z poštovej výhrady, vykonáva pošta, ktorá podľa potreby zriaďuje, udržiava alebo zrušuje vlastné poštové zariadenia.

(2) Miestnu dopravu [§ 3 ods. 1 písm. a)] nie je dovolené prevodzovať ako podnik, ak slúži tejto miestnej doprave poštové zariadenie.

§ 5

Ostatná činnosť pošty

(1) Pošta obstaráva okrem dopravy vecí, podliehajúcich poštovej výhrade, tiež dopravu novin a časopisov, dopravu peňazí a iných cenností, sprostredkuje poukazy a výplaty peňazí, vyberá peniaze podľa osobitných príkazov a obstaráva dopravu zásielok tovaru do váhy stanovenej osobitnými predpismi.

(2) Pošta vykonáva po predchádzajúcom súhlase vecne príslušného ústredného úradu štátnej správy aj iné služby, ak ich môže obstarávať svojimi zariadeniami.

§ 6

Služobná povinnosť pošty

(1) Kde má pošta potrebné zariadenia, je povinná poskytovať svoje služby bez rozdielu každému, kto vyhovel stanoveným podmienkam.

(2) Pošta môže však svoje služby obmedziť, odoprieť alebo zastaviť, ak to vyžaduje verejný záujem alebo bezpečnosť poštových zamestnancov a vecí poštou dopravovaných.

§ 7

Používanie pošty

(1) Osobitné predpisy (poriadky), vydané poštou, stanovujú

1. podmienky pre používanie pošty, ako aj práva a záväzky pošty a tých, kto poštu používajú;
2. poplatky za použitie pošty.

(2) Nie je povolené

1. použiť poštu bez toho, že by neboli splnené podmienky a zaplatené poplatky stanovené poriadkami;
2. podať na poštovú dopravu za nižší poplatok alebo pripojiť k zásielke za nižší poplatok vec, ktorej takáto poplatková výhoda neprislúcha.

(3) Každý má právo nahliadnuť na poštových služobníkoch do predpisov uvedených v odseku 1.

§ 8

Poštové tajomstvo

(1) Pošta, jej zamestnanci alebo iní zamestnanci v poštovej službe, hoci aj len dočasne činní, nesmú dávať nikomu správy o poštovom styku určitých osôb alebo o obsahu hoci otvorených poštových zásielok. Pokiaľ ustanovenia odseku 4 nestanovia inak, nesmú otvárať uzavreté poštové

zásielky, ani inak pátrať po ich obsahu. Osobám tretím nesmú dať ani možnosť, aby sa o poštových zásielkach niečo dozvedeli.

(2) Správy o poštových zásielkach smie pošta dávať len odosielateľovi a adresátovi alebo ich oprávneným zástupcom alebo právnym nástupcom. Súdom a úradom smie pošta vydať poštové zásielky, dávať o nich správy alebo dovoliť nahliadnuť do poštových dokladov len v prípade stanovených zákonom.

(3) Všeobecná povinnosť oznamovať určité trestné činy, stanovená zákonom, nie je dotknutá ustanovením odseku 1 a 2.

(4) Pošta má právo otvoriť uzavreté poštové zásielky:

1. ak nemôžu byť dodané ani adresátovi, ani vrátené odosielateľovi (neodbytné zásielky);
2. ak sa zistí na nich po podaní vonkajšia závada, ktorá by mohla mať podstatný vplyv na zodpovednosť pošty;
3. ak je dôvodné podozrenie, že obsahujú veci, ktorých doprava je zakázaná zákonom alebo je nebezpečná, t.j. veci, ktoré by mohli ohroziť ľudskú bezpečnosť alebo ľudské zdravie alebo poškodiť iné veci.

III. OSOBITNÉ OPRÁVNENIA POŠTY

§ 9

Exekúcia a zaistenie; zadržovacie právo

(1) Nie sú prípustné exekučné a zaisťovacie úkony na peniaze plynúce pošte z jej činnosti alebo prijaté poštou pre štátu pokladnicu, na zásielky odovzdané pošte na dopravu, dokiaľ neboli vydané prijímateľovi, na dopravné prostriedky, zariadenia a nariadenia určené pre poštovú službu a na odplatu poskytovanú štátom osobám obstarávajúcej poštovú dopravu, pokiaľ odplata je určená na úhradu nákladov na túto dopravu.

(2) Pokiaľ nie sú prípustné exekučné zaisťovacie úkony, nemožno ani zriadiť dobrovoľné zástavné právo.

(3) Pošte prislúcha zadržovacie právo na zásielky odovzdané jej na dopravu za poplatky a výdavky viaznúce na zásielkach.

§ 10

Ostatné oprávnenia

(1) Okrem prípadov stanovených zákonom nemožno pošte nariadiť výkon verejných služieb alebo jej ukladať bremená, ktorými by bol postihnutý riadny a nerušený chod poštovej služby.

(2) Úrady a orgány štátnej a inej verejnej správy sú povinné poskytnúť pošte na jej žiadosť neodkladnú a účinnú pomoc na výkon jej služby alebo jej práv.

(3) Verejný dopravovateľ a súkromní živnostenský dopravovateľ sú povinní dopravovať na žiadosť pošty za primeranú náhradu poštové zásielky a zamestnancov ich doprevádzajúcich. Pošta pritom prihliadne na zretele hospodárnej prevádzky dopravovateľa.

(4) Pošte je vyhradené vydávať poštové známky a iné poštové ceniny, ako aj používať pre poštovú službu zvlášťne služobné odznaky a odev.

IV. SŤAŽNOSTI. ZODPOVEDNOSŤ POŠTY

§ 11

Sťažnosti

(1) Pri sporoch o tom, či boli náležite splnené podmienky pre používanie pošty, či vyhovuje postup pri poštovej doprave alebo či bol poštový poplatok správne vymeraný, je porad práva vylúčený.

(2) Kto sa cíti poškodený konaním pošty, môže si sťažovať na poštových úradoch. O sťažnostiach rozhodujú tieto úrady v poradí stolíc; sú povinné ich prerokovať bezodkladne a podľa okolností zjednať nápravu.

(3) Pre konanie o sťažnostiach podľa odseku 2 použijú sa obdobne prepisy, platné pre konanie vo veciach správnych.

§ 12

Zodpovednosť pošty

(1) V prípadoch, v ktorých poštový správny úrad rozhoduje o nárokoch, vyplývajúcich zo zodpovednosti pošty za veci dopravované poštou, je stránke dotknutej rozhodnutím ponechané na vôľu dovolávať sa po vyčerpaní všetkých opravných prostriedkov nápravy vo výroku o týchto nárokoch poradom práva.

(2) Pre konanie, ktorým poštové správne úrady rozhodujú o nárokoch podľa odseku 1, platia obdobne ustanovenia § 11 ods. 2 a 3.¹⁾

VI. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 15

Úprava vládnym nariadením

Vláda sa splnomocňuje, aby nariadením upravila zodpovednosť pošty za veci dopravované poštou, ako aj ostatné podrobnosti o veciach upravených týmto zákonom.

§ 16

Medzinárodný poštový styk

(1) Medzinárodný poštový styk a veci s ním súvisiace upravujú medzinárodné dohody, dohovory a dojednania. Ustanovenia týchto dohôd, dohovorov a dojednaní majú počas svojej medzinárodnej účinnosti tiež účinnosť vnútroštátnu.

(2) Pokiaľ medzinárodné dohody, dohovory a dojednania nestanovia nič iné, platia ustanovenia tohto zákona a predpisov podľa neho vydaných tiež pre medzinárodný poštový styk.

§ 17

Zrušovacie ustanovenia

Dňom, kedy tento zákon nadobúda účinnosť, sa zrušujú:
cis.patent zo dňa 26. decembra 1850, č. 4 r.z. z roku 1851, ktorým bol vyhlásený provizórny poštový zákon pre Uhorsko, Sedmohradsko atď.
§§ 423 až 435 dôchodkového trestného zákona, vyhláseného cis.patentom zo dňa 11. júla 1835, č. 112 zb. zák. pol., ako i všetky v iných predpisoch obsiahnuté ustanovenia odporujúce tomuto zákonu.

§ 18
Účinnosť a vykonanie

Tento zákon nadobúda účinnosť 30. dňom po vyhlásení; vykoná ho minister pôšt v dohode so zúčastnenými členmi vlády.

Dr. Beneš v. r.

Dr. Zenkl v. r.

Hála v. r.

1) Časť V (§ 13 a 14) poštového zákona obsahovala trestné ustanovenia; vydaním trestných zákonov z r. 1950 stratila platnosť.

